

ЕВРАЗИЯ ЭКОНОМИКАЛЫК БИРЛИГИНИН СОТУ

КОНСУЛЬТАТИВДИК КОРУТУНДУ

2026-жылдын 13-январы

Минск шаары

Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Чоң коллегиясы: төрагалык кылуучу Соттун төрагасы А.А.Дронов, судья-баяндамачы К.К.Жунушпаев, судьялар Э.В.Айриян, Д.П.Александров, А.А.Забара, Е.Ж.Исмаилов, М.Т.Кайыпов, А.Б.Кишкембаев, Н.В.Павлова, А.Г.Тунян курамында,

сот отурумунун катчысы Б. Мухамет уулунун катышуусунда, судья-баяндамачыны угуп, иштин материалдарын изилдеп чыгып, Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Статутунун 2, 46, 47, 50, 68, 69, 98-пункттарын, Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Регламентинин 72, 75, 85-беренелерин жетекчиликке алып,

Евразия экономикалык комиссиясынын Монополияга каршы жөнгө салуу департаментинин контролдоо жана стратегиялык пландоо бөлүмүнүн кеңешчиси Владимир Николаевич Чирковдун 2014-жылдын 29-майындагы Евразия экономикалык бирлиги жөнүндө келишимдин жана 2019-жылдын 20-декабрындагы Евразия экономикалык бирлигине мүчө мамлекеттердин эмгекчилерин пенсиялык камсыздоо жөнүндө макулдашуунун айрым жоболоруна түшүндүрмө берүү жөнүндө арызы боюнча Консультативдик корутунду берет.

I. Арыз берүүчүнүн суроолору

1. В.Н. Чирков (мындан ары – арыз ээси) Евразия экономикалык бирлигинин Сотуна (мындан ары – Сот) 2014-жылдын 29-майындагы Евразия экономикалык бирлиги жөнүндө келишимдин (мындан ары – Келишим) № 32 тиркемеси болуп саналган Евразия экономикалык бирлигиндеги социалдык кепилдиктер, жеңилдиктер жана кол тийбестиктер жөнүндө жобонун (мындан ары – Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобо) 53 жана 54-пункттарына, Келишимдин №2 тиркемеси болуп саналган Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Статутунун (мындан ары – Статут) 46-пунктуна, ошондой эле 2019-жылдын 20-декабрындагы Евразия экономикалык бирлигине мүчө мамлекеттердин кызматкерлерин пенсиялык камсыздоо

жөнүндө макулдашуунун (мындан ары – Макулдашуу) айрым жоболоруна түшүндүрмө берүү жөнүндө арыз менен кайрылган.

В.Н. Чирков Евразия экономикалык комиссиясынын (мындан ары – Комиссия) кызматкери болуп туруп, Комиссиянын Коллегиясынын төрагасына федералдык мамлекеттик жарандык кызматкерлердин федералдык мамлекеттик жарандык кызмат стажын аныктоого көмөк көрсөтүү жана Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктуна ылайык пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндө мамлекеттик саясатты жана укуктук жөнгө салууну иштеп чыгуу жана ишке ашыруу боюнча функцияларды жүзөгө ашыруучу Россия Федерациясынын аткаруу бийлигинин федералдык органынын жетекчисине иш стажы боюнча пенсияны дайындоо боюнча Комиссиянын Коллегиясынын төрагасынын сунуштамасын жөнөтүү жөнүндө арыз менен кайрылган.

Арыз ээси 2025-жылдын 9-июлундагы № 05-753 кат менен Комиссиянын Иш башкаруу департаментинин директорунун колу коюлган жооп алган, катта Социалдык кепилдиктер жөнүндөгү жобонун 53-пунктунда каралган иштеген жылдары үчүн пенсия алуу укугу үчүн шарт жок болгондугуна байланыштуу анын мындай пенсия алуу укугу жок экендиги билдирилген.

Катта белгиленгендей, Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пункттун талаптарына туура келбегендиги иштеген жылдары үчүн пенсия алуу укугунун жаралышына шарттын жоктугунун негизги себептеринен болду: ал кызматкерде Россия Федерациясынын жарандыгы жок жана Комиссияга иштегенге чейин федералдык мамлекеттик кызматта айкалышта иштеген эмес.

2. Россия Федерациясында жашап турууга уруксаты бар арыз ээсинин (Казакстан Республикасынын жаранынын) пикири боюнча, Евразия экономикалык бирлигинин (мындан ары – Бирлик) укуктук ченемдери федералдык мамлекеттик кызматчылардын Россия Федерациясындагы иштеген жылдары боюнча пенсия дайындоо үчүн Бирликке мүчө мамлекеттин жаранынын башка мамлекеттердин (бул учурда – Казакстан Республикасынын) аймагындагы эмгек стажын мамлекеттик жарандык кызматтын стажына кошууга теңчилик принцибинин негизинде жол берилишин же берилбестигин бир тараптуу аныктоого мүмкүндүк бербейт.

3. Арыз ээси Соттон төмөнкү суроолор боюнча консультативдик корутунду берүүнү суранат:

3.1. Россиянын мыйзамдары Россия Федерациясында жашап турууга уруксаты бар чет өлкөлүк жаранга иштеген жылдары үчүн пенсияны Россия Федерациясынын жарандары алган негизде ала алуусуна үмүттөнсө болобу, Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктундагы теңчилик принцибинин негизинде Россия Федерациясынын жарандары үчүн башка мүчө мамлекеттин жаранынын эмгек стажын Россия Федерациясында иштеген стажы боюнча пенсия дайындоо үчүн зарыл болгон эмгек стажына киргизүүгө жол береби?

3.2. Макулдашуунун 7-беренесинин 2-пункту бир мүчө мамлекеттин (Россия Федерациясынын) аймагында топтогон эмгек стажы жетишсиз болгондо, иштеген жылдары үчүн пенсия алуу укугун белгилөөдө башка мүчө мамлекеттин аймагында алган мамлекеттик кызмат стажы эсепке алына турганын түшүндүрөбү?

3.3. Иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоого пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты жана укуктук жөнгө салууну иштеп чыгуу жана ишке ашыруу боюнча функцияларды жүзөгө ашыруучу аткаруу бийлигинин федералдык органына сунуштама жөнөтүүнү талап кылган учурларда Комиссиянын Коллегиясынын төрагасында Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунун алкагында Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктуна окшош тартипте сунуштаманы берүү милдети жаралабы?

3.4. Мүчө мамлекеттин жараны болуп саналган жана башка мүчө мамлекеттин аймагында эмгек ишмердүүлүгүн жүргүзгөн Бирликтин эл аралык кызматчылары Макулдашуунун колдонуу чөйрөсүнө киреби?

3.5. Статуттун 46-пунктуна ылайык Сот Бирлик органдарынын жана Соттун кызматкерлеринин жана кызмат адамдарынын арызы боюнча эмгек мамилелерине байланыштуу Келишимдин, Бирликтин алкагындагы эл аралык келишимдердин жоболоруна жана Бирликтин органдарынын чечимдерине түшүндүрмөлөрдү берет. Пенсияга чыгардын алдында кызматкер болуп саналган арыз ээси ага иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо маселеси ачык бойдон турганына карабастан, түшүндүрмө берүү үчүн Сотко кайрылуу мүмкүнчүлүгүн жоготот дегенди билдиреби?

II. Сотто кароо тартиби

4. Соттун Чоң коллегиясынын 2025-жылдын 24-сентябрындагы токтому менен В.Н. Чирковдун арызы өндүрүшкө кабыл алынган.

Статуттун 68-пунктуна ылайык түшүндүрмө берүү боюнча иштерди кароо тартиби Жогорку Евразия экономикалык кеңешинин 2014-жылдын 23-декабрындагы № 101 чечими менен бекитилген Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Регламенти (мындан ары – Регламент) менен аныкталат.

Регламенттин 75-беренесине ылайык ишти кароого даярдоонун алкагында арыз ээси тарабынан коюлган суроолор боюнча Бирликке мүчө мамлекеттердин жогорку сот органдарынан жана мамлекеттик органдарынан кошумча маалыматтар жана пикирлер суралган.

Тийиштүү маалымат жана материалдар Армения Республикасынын Конституциялык сотунан, Армения Республикасынын Кассациялык сотунан, Беларусь Республикасынын Конституциялык сотунан, Беларусь Республикасынын Жогорку сотунан, Казакстан Республикасынын Конституциялык сотунан, Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунан, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунан, Россия Федерациясынын Конституциялык сотунан, Россия Федерациясынын Жогорку сотунан, Армения Республикасынын Юстиция министрлигинен, Армения Республикасынын Эмгек жана социалдык маселелер министрлигинен, Беларусь Республикасынын Юстиция министрлигинен, Беларусь Республикасынын Эмгек жана социалдык коргоо министрлигинен, Казакстан Республикасынын Юстиция министрлигинен, Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинен, Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинен, Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунан, Россия Федерациясынын Юстиция министрлигинен, Россия Федерациясынын Эмгек жана социалдык коргоо министрлигинен, Россия Федерациясынын Башкы прокуратурасынан, Профсоюздардын жалпы конфедерациясынан жана Евразия экономикалык комиссиясынан Сотко келип түшкөн.

III. Соттун корутундулары

5. Келишимдин 1, 5-беренелерине ылайык Бирликке региондук экономикалык интеграциянын эл аралык уюму катары Келишимде жана Бирликтин алкагындагы эл аралык келишимдер менен белгиленген чектерде жана көлөмдө компетенция берилет.

Келишимдин 8 жана 19-беренелерине ылайык Сот Бирликтин туруктуу иштей турган органы болуп саналат, Соттун компетенциясы анын Статуту менен аныкталат. Статуттун 2-пунктуна ылайык Соттун ишинин максаты Бирликке мүчө мамлекеттер жана Бирликтин органдары тарабынан

Келишимдин, Бирликтин алкагындагы эл аралык келишимдердин, Бирликтин үчүнчү жактар менен эл аралык келишимдеринин жана Бирликтин органдарынын чечимдеринин бирдей колдонулушун камсыз кылуу болуп саналат.

Статуттун 46 жана 50-пункттарын жетекчиликке алып, Сот эл аралык укуктун жалпы таанылган принциптерин жана ченемдерин колдонуу менен Келишимдин, Бирликтин алкагындагы эл аралык келишимдердин жоболорун түшүндүрүүнү жүзөгө ашырат.

1969-жылдын 23-майындагы Эл аралык келишимдердин укугу жөнүндө Вена конвенциясынын (мындан ары – Вена конвенциясы) 31-беренесине ылайык эл аралык келишим кадимки маанисине жараша калыс чечмеленүүгө тийиш, анда келишимдин терминдерине анын контекстиндеги маанисине жараша, ошондой эле келишимдин объектисин жана максаттарын эске алуу менен түшүндүрүлүшү керек.

6. Ушул консультативдик корутундунун предмети болуп: Сот тарабынан Статуттун 46-пунктунда каралган Бирликтин эл аралык кызматчыларынын пенсиялык камсыздоо менен байланышкан, анын ичинде мамлекеттик кызматчылардын иштеген жылдары үчүн пенсия алууга дайындоо үчүн Комиссиядагы эмгек стажын эсепке алууда теңчилик принцибинин колдонулушу менен кошо Бирликтин айрым укуктук ченемдерине түшүндүрмө берүү; Россия Федерациясында иштеген стажы боюнча пенсияны дайындоо жөнүндө сунуштаманы пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндө мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу, ченемдик-укуктук жөнгө салуу функцияларын жүзөгө ашыруучу аткаруу бийлигинин федералдык органына киргизүүдө Бирликтин туруктуу аракеттеги органынын жетекчисинин ыйгарым укуктарынын көлөмү; Бирликтин органдарында эмгек мамилелерин токтоткон кызматкерлердин пенсия менен камсыз кылуу укугун ишке ашырууга байланышкан суроолор боюнча Сотко кайрылуу, соттук процесске катышуу укуктук жөндөмдүүлүгү саналат.

7. Арыз ээсинин биринчи суроосу мүчө мамлекеттин жаранынын Комиссиядагы эмгек стажын Россия Федерациясындагы федералдык мамлекеттик кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия алууга дайындоо үчүн зарыл болгон эмгек стажы катары эсепке алуу мүмкүнчүлүгүнө карата Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктуна түшүндүрмө берүүгө тиешелүү.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 2-пунктуна ылайык

Бирликтин туруктуу органдарынын функцияларын аткарууну камсыз кылуучу Комиссиянын жана Соттун кызмат адамдары жана кызматкерлери Бирликтин эл аралык кызматкерлери болуп саналат.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктуна ылайык Комиссиянын жана Соттун кызмат адамдарынын жана кызматкерлеринин иштөө мезгили мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызматта иштеген мезгилде социалдык гарантияларды белгилөө үчүн жана мамлекеттик кызматчыларга (федералдык мамлекеттик кызматчыларга) иштеген жылдары үчүн пенсия алууга дайындоо үчүн анын жарандары болуп саналган мүчө мамлекеттин мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызмат стажына кирет.

8. Эл аралык кызматкерлерди пенсия менен камсыз кылуу маселелери Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 44, 46, 47, 50, 53 жана 54-пункттары менен жөнгө салынат.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 46-пунктунда эл аралык кызматчынын Бирликтин Комиссиясында жана Сотунда иштеген мезгилин мүчө мамлекеттин мыйзамдарына ылайык камсыздандыруу же эмгек стажына өткөрүү жөнүндө маселе каралып жаткандыгы тууралуу сөз болуп жатат.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 47-пунктуна ылайык Бирликтин эл аралык кызматкерлеринин кызматтык милдеттерин аткаруу мезгилинде алган эмгек акысы алар жараны болуп саналган мүчө мамлекеттин мыйзамдарына ылайык алардын пенсиясынын өлчөмүн аныктоодо эске алынат.

9. Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунда Россия Федерациясынын жарандарынын бул укукка ээ болушу үчүн милдеттүү шарттар камтылган, анын ичинде: мамлекеттик кызматта талап кылынган минималдуу стаж; Бирликтин органында иштен бошонгонго чейин түздөн-түз иштеген мезгили 3 жылдан кем эмес; Бирликтин туруктуу органдарындагы күнөөлүү жүрүм-турум менен байланышпаган кызматтан бошонуу; Комиссияда жана Сотто иштегенге чейин федералдык мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызмат ордун ээлөө. Бул шарттардын бирөө эле аткарылбаса, аталган ченемди колдонуунун мүмкүн эместигине алып келет.

Сот тараптан мурунураак Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пункту өзгөчө мүнөзгө ээ деген укуктук позиция түзүлгөн, анткени субъекттик курамы боюнча анын колдонулуу чөйрөсү Россия Федерациясынын жарандары болуп саналган Комиссиянын Коллегиясынын жана Соттун кызмат адамдары жана кызматкерлерине гана чектелет, ошондой эле Россия Федерациясында так ушундай адамдар үчүн пенсиялык

камсыздоонун белгилүү бир түрүнө карата укуктун пайда болуу шарттары бекитилген – федералдык мамлекеттик жарандык кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия (Р-2/24 иш боюнча 2024-жылдын 28-мартындагы Консультациялык корутунду).

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунан айырмаланып, 54-пункту Комиссияда жана Сотто иштеген мезгилин мамлекеттик кызматтагы стажга кошуу үчүн кандайдыр бир шарттарга коюлуучу көрсөтмөнү камтыбайт жана Бирликтин туруктуу органдарында эл аралык кызматтагы стажы менен мүчө мамлекеттердеги мамлекеттик кызматтын ортосундагы мамилелер гана жөнгө салат (Соттун 2018-жылдын 20-декабрындагы Консультативдик корутундусу)

Ошентип Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктунда Бирликтин бардык мүчө мамлекеттери үчүн жалпы талап камтылган: эл аралык кызматчылардын Комиссияда жана Сотто иштеген мезгили мамлекеттик кызматта иштеген мезгилде социалдык кепилдиктерди белгилөө үчүн жана мамлекеттик кызматчылардын (федералдык мамлекеттик жарандык кызматчылар) иштеген жылдары үчүн пенсия алууга дайындоо үчүн жарандыгы бар мамлекеттин мамлекеттик кызмат стажына киргизилүүгө тийиш.

10. Комиссиянын жана Соттун кызмат адамдарынын жана кызматкерлеринин иштеген мезгили алардын жарандыгы болгон мамлекеттин мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызматындагы стажга киргизиле турганын жөнгө салуу Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 44-пунктуна ылайык Бирликтин эл аралык кызматкерлерин пенсия менен камсыз кылуунун өзгөчөлүктөрүнө байланыштуу экенин белгилөөгө болот.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 44-пунктунун биринчи абзацына ылайык Комиссия мүчөлөрүн, Соттун судьяларын, кызмат адамдарын жана кызматкерлерин пенсия менен камсыз кылуу алар жараны болгон мүчө мамлекеттин мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырылат.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 44-пунктунун экинчи абзацына ылайык Бирликтин эл аралык кызматчыларын пенсиялык камсыздоого милдеттүү чегерүүлөр Бирликтин органдары тарабынан аталган адамдар жаран болгон мүчө мамлекеттердин пенсиялык фонддорунан жүргүзүлөт, ал эми пенсияларды төлөө боюнча чыгымдарды алар жараны болуп саналган мүчө мамлекет көтөрөт.

Ошентип Бирликтин алкагында өзүнүн пенсиялык системасы жок.

Ушуга байланыштуу Бирликтин туруктуу органдарында иштеген

мезгилди эл аралык кызматчынын жарандыгы болгон мамлекеттин мамлекеттик стажына эсепке кошуу талабы Келишимдин ченемдеринде каралган Бирликтин эл аралык кызматчыларын пенсия менен камсыздоо кепилдиктерин камсыз кылуучу механизм болуп саналат.

11. Арыз ээси шилтеме берип жаткан теңчилик принциби Бирликтин укугунда чагылдырылган (Макулдашуунун 3-беренеси). Ошол эле учурда аталган принципти колдонуу Россия Федерациясынын жарандарына иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоонун мыйзамда белгиленген шарттарын кеңири чечмелөөгө негиз боло албайт, булар атайын ченем – Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пункту менен жөнгө салынган. Ар кандай субъекттерге карата пенсия менен камсыз кылуунун ар кандай укуктук ченемдерин белгилөө өзүнөн-өзү теңчилик принцибин бузууну билдирбейт, анткени ал статусу жана ишинин түрү боюнча адамдардын бир категориясына кирген субъекттер үчүн бирдей укуктарды жана милдеттерди кепилдейт.

Жогоруда баяндалгандардын негизинде Соттун Чоң коллегиясы төмөнкүдөй тыянакка келди: Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктунун ченемдери башка мүчө мамлекеттин жаранынын Комиссиядагы эмгек стажын Россия Федерациясында федералдык мамлекеттик жарандык кызматчылардын иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоого зарыл болгон эмгек стажы катары эсепке алуу мүмкүндүгүн карабайт. Эл аралык кызматчынын Бирликтин туруктуу иштеген органында иштеген мезгили анын жарандыгы болгон өлкөнүн мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызматында иштеген стажына кошулат.

Ошону менен бирге Соттун Чоң коллегиясы № Р-5/17 иш боюнча 2017-жылдын 11-декабрындагы консультативдик корутундуда баяндалган Бирликтин эл аралык кызматчыларынын эмгегинин ар кандай аспектилерин жана социалдык камсыздоосун жөнгө салуучу ченемдик укуктук актыны Бирликтин алкагында кабыл алуу мүмкүндүгү жөнүндө укуктук позицияны тастыктайт.

Бирликтин эл аралык кызматчыларына жарандыгына жараша Бирликтин укугунда колдонулуп жаткан бирдей эмес пенсиялык камсыздоо режими Бирликтин эл аралык кызматтын биримдигин жана бүтүндүгүн камсыздоого таасирин тийгизбеши керек, бул компетенттүү органдар тарабынан Бирликтин укугун мындан ары өркүндөтүү контекстинде көңүл бурууга татыктуу.

12. Арыз ээсинин экинчи суроосу Макулдашуунун 7-беренесинин 2-пунктуна түшүндүрмө берүүгө тиешелүү.

Макулдашуунун 7-беренесинин 2-пункту менен эгерде бир мүчө мамлекеттин аймагында ээ болгон эмгек стажы пенсияга укук жаратуу үчүн жетишсиз болсо, анда башка мүчө мамлекеттердин аймагында ээ болгон эмгек стажы ар бир мүчө мамлекеттин мыйзамдарына ылайык эсепке алынарын белгилейт, бир гана мындай эмгек стаждары убакыт боюнча дал келген учурларды кошпогондо.

Соттун Чоң коллегиясы Макулдашуунун аракети жайылтылган пенсиянын түрлөрү Макулдашуунун 2-беренесинде көрсөтүлгөнүн белгилейт.

Макулдашуунун 2-беренесинин 2-пунктун сөзмө-сөз чечмелөөдөн алып караганда пенсия түрлөрүнүн тизмеги жабык мүнөзгө ээ жана ал кеңири түшүндүрмө берүүгө алынбайт.

Ушул тыянак Макулдашуунун 2-беренесинин 3-пункту менен да бекемделет, анткени ага ылайык пенсиянын (жөлөкпулдардын) башка түрлөрү эмгекчилердин (үй-бүлө мүчөлөрүнүн) жашаган мамлекетинин мыйзамдарына ылайык дайындалат жана төлөнөт.

«Иштеген жылдары үчүн пенсия» деп аталган пенсиянын түрү Армения Республикасына (Макулдашуунун 2.1-пунктчасы) жана Беларусь Республикасына (Макулдашуунун 2.2-пунктчасы) карата колдонулат. Ошол эле учурда Соттун суро-талабына Армения Республикасынын Эмгек жана социалдык маселелер министрлигинин берген жообуна ылайык «мамлекеттик кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия» деген пенсиянын түрү Армения Республикасынын мыйзамдарында каралган эмес. Ал эми Беларусь Республикасында түз көрсөтүлгөн ченемге ылайык Макулдашуу мамлекеттик кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсияга жайылтылбайт.

Казакстан Республикасы, Кыргыз Республикасы жана Россия Федерациясына карата «иштеген жылдары үчүн пенсия» Макулдашуунун аракетине ылайык пенсиянын өзүнчө түрү катары көрсөтүлгөн эмес.

Евразия экономикалык комиссиясынын Кеңешинин 2014-жылдын 12-ноябрындагы №103 чечими менен жактырылган пенсиялык камсыздоо жаатында кызматташуу боюнча эл аралык келишим концепциясына ылайык «Келишим куралдуу күчтөрдүн жана башка аскердик түзүмдөрдүн аскер кызматчыларын пенсиялык камсыздоого карата, ички иштер органдарынын жетекчилик жана катардагы курамдын адамдарынын, үй-бүлө мүчөлөрүнүн, аталган категорияларга тендештирилген башка адамдардын пенсиялык камсыздоо бөлүгүндө атайын мыйзамга ылайык пенсиялык камсыздоо, ошондой эле мамлекеттик кызматчыларга (Россия Федерациясында – мамлекеттик жарандык кызматчыларга) жайылтылбайт». Демек,

Макулдашууну иштеп чыгууда башынан тартып эле макулдашкан тараптар анын аракетин мамлекеттик кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсияга жайылтууну караштырган эмес. Мындай мамиле Макулдашууда ишке ашырылган.

Соттун Чоң коллегиясы мамлекеттик кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия Макулдашуунун 2-беренесинин 2-пунктунда (анын ичинде 2.5-пунктчасында) көрсөтүлгөн пенсия түрлөрүнүн бирине да кирбей тургандыгын белгилейт.

Мында Макулдашуунун 2-беренесинин 3-пунктунда белгиленгендей, пенсиянын башка түрлөрү (тагыраагы, Макулдашуунун 2-берененин 2-пунктунда түз аныкталбаган түрлөрү) эмгекчилердин (үй-бүлө мүчөлөрүнүн) жашаган мамлекетинин мыйзамдарына ылайык дайындалат жана төлөнөт.

Ушуга байланыштуу Соттун Чоң коллегиясы төмөнкүдөй тыянакка келет: Макулдашуу, анын ичинде 7-берененин 2-пункту Россия Федерациясында федералдык мамлекеттик жарандык кызматкерлерге иштеген жылдары үчүн пенсияга укук жаратуу үчүн зарыл болгон стажды эсептөө маселелерин камтыбайт.

13. Комиссиянын Коллегиясынын төрагасына «Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунун алкагында» Комиссиянын эл аралык кызматчысына иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо тууралуу сунуштаманы пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана аны жүзөгө ашыруу функцияларын жүргүзгөн аткаруу бийлигинин федералдык органынын жетекчисине жөнөтүү милдетинин жаралышын жана бул милдетти «Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктуна окшош тартипте» ишке ашырууга карата арыз ээси тарабынан берилген суроону талдоонун жыйынтыгы төмөнкүдөй тыянак чыгарууга алып келди: арыз ээси суроону формулировкалоодо техникалык ката кетирген. Мындай сунуштаманы Комиссиянын Коллегиясынын төрагасы тарабынан жөнөтүү ченеми Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунда каралган. Өз кезегинде, ушул Жобонун 54-пункту жогоруда көрсөтүлгөн сунуштаманы жөнөтүү маселесин карабайт, бирок Бирликтин туруктуу иштөөчү органдарынын кызмат адамдарынын жана кызматкерлеринин иштеген мезгилин тиешелүү мүчө мамлекеттин мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызматтын стажына кошуу жагын карайт.

Баяндалгандарды эске алып, арыз ээсинин суроосунун маңызы кызмат адамы же кызматкер Бирликтин туруктуу иштеген органында (органдарында)

иштеген мезгилде ээ болгон эмгек стажы (жана Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктунун негизинде мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызмат стажына кошулууга жатат) ушул кызмат адамына/кызматкерге иштеген жылдары боюнча пенсия дайындоого талапкер болуу укугун берген учурда Комиссиянын Коллегиясынын төрагасынын жогоруда көрсөтүлгөн сунуштаманы жөнөтүүгө милдети жаралабы деген суроону тактоодо турат.

Ушуга байланыштуу Соттун Чоң палатасы төмөнкүдөй тыянакка келет: Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пункту Комиссиянын Коллегиясынын төрагасы тарабынан пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу функцияларын жүзөгө ашыруучу аткаруу бийлигинин федералдык органынын жетекчисине жөнөтүлө турган сунуштамага негиз боло алышы мүмкүн, эгерде сунуштаманын предмети Россия Федерациясынын жараны болуп саналган Бирликтин эл аралык кызматчысына иштеген жылдары үчүн пенсия белгилөө болуп саналса жана Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунда көрсөтүлгөн бардык башка шарттарга жооп берген гана учурда.

Белгилей кетсек, Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктуна ылайык иштеген жылдары боюнча пенсия алуу укугун ишке ашыруу аткаруу бийлигинин ыйгарым укуктуу федералдык органдары тарабынан жүзөгө ашыруу, аны дайындоо жол-жобосун жөнгө салган Россиянын мыйзамдарынын өзгөчөлүктөрү менен байланышкан.

Ошентип иштеген жылдары боюнча, анын ичинде федералдык мамлекеттик кызматчылар үчүн пенсия дайындоо, пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү Россия Федерациясынын улуттук мыйзамдары менен жөнгө салынат («Россия Федерациясында мамлекеттик пенсия менен камсыздоо жөнүндө» Россия Федерациясынын Федералдык Мыйзамы, Россия Федерациясынын Президентинин 2010-жылдын 20-сентябрындагы № 1141 «Иштеген жылдары боюнча пенсия дайындоо үчүн мамлекеттик жарандык кызматта иштеген стажына кошулуучу кызмат орундарынын, кызмат (иштеген) мезгилдеринин тизмеги жөнүндө» Жарлыгы, Россия Федерациясынын Эмгек жана социалдык коргоо министрлигинин 2017-жылдын 22-майындагы № 436н буйругу).

Федералдык мамлекеттик жарандык кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсияны аныктоо үчүн керектүү документтердин тизмегинде (Россия Федерациясынын Эмгек министрлигинин 2017-жылдын 22-майындагы №436н буйругунун № 1 тиркемеси) иштеген жылдары үчүн пенсияны

дайындоо үчүн керектүү документтердин арасында «федералдык мамлекеттик орган тарабынан иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоого сунуштама» каралган.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунун биринчи абзацына ылайык иштеген жылдары үчүн пенсияны аныктоо жөнүндө чечимди пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана жүзөгө ашыруу функцияларын аткарган аткаруу бийлигинин федералдык органынын жетекчиси кабыл алат, ал Комиссиянын Коллегиясынын төрагасы жана Соттун төрагасы тарабынан берилген сунуштаманын негизинде жүргүзүлөт.

Соттун Чоң коллегиясы Р-5/18 иш боюнча 2018-жылдын 20-декабрындагы Консультативдик корутундусунда белгилегендей, Комиссиянын Коллегиясынын төрагасы жана Соттун төрагасы пенсияны аныктоо маселеси боюнча чечимди кабыл алуу үчүн пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана жүзөгө ашыруу функцияларын ишке ашырган аткаруу бийлигинин федералдык органынын жетекчисине сунуштаманы жолдоо боюнча ыйгарым укук берилген.

Комиссиянын Коллегиясынын төрагасы кызматкерге байланыштуу жалдоочунун өкүлү катары ыйгарым укукка ээ болгондо, Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунун биринчи абзацынын экинчи сүйлөмүндө каралган сунуштаманы жөнөтүү үчүн негиздерге ээ болот, эгерде төмөнкү шарттар аткарылган болсо: Бирликтин кызматкери болуп саналса, Россия Федерациясынын жараны болсо, Комиссияга ишке киргенге чейин Россия Федерациясынын мамлекеттик кызматында айкалышкан кызматтарды ээлеген болсо, Бирликтин органында кеминде 3 жыл иштесе; анын жумуштан бошотулушу күнөөлүү аракеттерге байланыштуу болбосо.

Жогоруда баяндалгандарды эске алып, Соттун Чоң коллегиясы төмөнкүдөй тыянакка келет: Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктуна ылайык федералдык мамлекеттик кызматчылардын иштеген жылдары үчүн пенсия алуу укугун аныктай турган бардык шарттар сакталган учурда Коллегиянын төрагасы же Соттун төрагасы пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндө компетенттүү органдын дарегине Комиссиянын жана Соттун Россия Федерациясынын жарандары болуп саналган кызматкерлери менен кызмат адамдарына карата пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндө мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу, жана укуктук-ченемдик жөнгө салуу функцияларын жүзөгө ашыруучу Россия Федерациясынын аткаруу бийлигинин федералдык органында иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо

жөнүндө сунуштаманы жөнөтөт.

Соттун Чоң коллегиясы ошону менен бирге Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 54-пунктунун негизинде Комиссиянын жана Соттун кызмат адамдары менен кызматкерлеринин иштеген жылдары алар жарандары болуп саналган мүчө мамлекеттин мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызматтагы стажына киргизилерин, анын ичинде мамлекеттик кызматчылардын (федералдык мамлекеттик жарандык кызматчылардын) иштеген жылдары үчүн пенсиясын дайындоодо кошуларын белгилейт.

Мында аталган пункттун колдонуу чөйрөсү Россия Федерациясынын жарандары болуп саналган Бирликтин эл аралык кызматчыларына да жайылтылат.

Соттун Чоң коллегиясы ошондой эле Бирликтин органдарынын кызмат адамдары менен кызматкерлерин пенсиялык камсыздоо жөнүндө Р-5/18 иш боюнча Консультативдик корутундуда баяндалган укуктук позицияны тастыктайт, ага ылайык Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунан айырмаланып, 54-пункт Комиссияда жана Сотто иштегенге чейин Россия Федерациясынын мамлекеттик жарандык кызматта иштеген стажы болбогон адамдарга карата да колдонулат.

Ошентип Бирликтин туруктуу иш алып баруучу органынын кызмат адамы же кызматкери Россия Федерациясынын жараны болуп саналган жана Комиссияда жана/же Сотто иштеген жалпы эмгек стажы Россия Федерациясынын мыйзамдарында федералдык мамлекеттик жарандык кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоого белгиленген талаптарга жооп берген учурда Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 44, 46, 47 жана 54-пункттарынын негизинде иштеген жылдары үчүн пенсия алууга талапкер болууга укуктуу. Мындай пенсия Россия Федерациясынын мыйзамдарында федералдык мамлекеттик жарандык кызматчылар үчүн белгиленген шарттарга жана тартипке ылайык дайындалат – мындай кызмат адамында же кызматкерде Комиссияда жана/же Сотто иштегенге чейинки мезгилде мамлекеттик жарандык кызматта стажынын бар-жогуна көз каранды эмес.

Эгерде мындай кызмат адамы же кызматкер Комиссиядан же Соттон бошотулгандан кийин түздөн-түз пенсияга чыкса, анда пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу, укуктук-ченемдик жөнгө салуу функцияларын жүзөгө ашыруучу аткаруу бийлигинин федералдык органынын жетекчисине көрсөтүлгөн адамдарга карата иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо жөнүндө сунуштаманы

(чечимди) кабыл алуусуна кайсы органдын сунуштамасы негиз боло алат деген маселе жаралат.

Соттун Чоң коллегиясы ушуга байланыштуу мындай кызмат адамдарына жана кызматкерлерге карата Социалдык кепилдиктер жөнүндө жободо (анын 54-пунктунда да) каралган пенсиялык камсыздоо чөйрөсүндөгү социалдык кепилдиктерди колдонууга негиз болуп алардын иш берүүчүсү катары Комиссия жана/же Сот менен эмгек мамилелерине катышуусу саналарын белгилейт. Мындай укуктук мамилелерге карата Бирликте колдонулуп жаткан эрежелерге ылайык иш берүүчүнүн ыйгарым укуктуу өкүлдөрү катары тиешелүүлүгүнө жараша Коллегиянын төрагасы же Соттун төрагасы чыгат.

Жогоруда баяндалгандарды эске алып, Соттун Чоң коллегиясы Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 44, 46, 47, 53 жана 54-пункттарын өз ара байланышта карап окуунун негизинде жогоруда сыпатталган учурларга Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53-пунктунда каралган жол-жобо колдонулууга тийиш деген тыянакка келет. Бул жол-жобо адамдын жана жарандын конституциялык укуктары менен эркиндигинин теңдиги жана үстөмдүгү принцибине негизделип, Россия Федерациясынын жарандары болуп саналган Бирликтин эл аралык кызматчыларына пенсиялык камсыздоо боюнча ченемдерди эффективдүү жүзөгө ашырууну камсыз кылууга мүмкүндүк берет.

Эгерде алардын жарандыгы бар мамлекетте иштеген жылдары үчүн пенсия алууга талапкер болууга негиз болгон мыйзамдык ченемдер кабыл алынган болсо жана алардын иш берүүчүсү катары бийликтин ачык органы же эл аралык уюмдун ыйгарым укуктуу органы тарабынан иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо үчүн сунуштама жөнөтүү жөнүндө талап бар болгон учурда бул тыянак Россия Федерациясынан башка мүчө мамлекеттердин жарандары болгон кызмат адамдарына жана кызматкерлерге жайылтылат.

14. Төртүнчү суроо боюнча арыз ээси Бирликтин органдарынын эл аралык кызматчыларына Макулдашуунун аракеттеринин жайылтылышы жөнүндө түшүндүрмө берүүнү суранат.

Макулдашуунун 2-беренесинин 1-пунктунда Макулдашуу эмгекчилерге жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнө карата колдонулат деп белгиленген. Макулдашуунун 1-беренесинде айтылып тургандай, Макулдашуу максаты үчүн «эмгекчилер» деп мүчө мамлекеттин жараны, ал башка мүчө мамлекеттин аймагында эмгек же башка ишмердүүлүк жүргүзүү аркылуу пенсиялык укуктарын түзүп жаткан же түзгөн адам эсептелет.

Макулдашуунун 3-беренесинин 1 жана 2-пункттарына ылайык эмгекчилердин пенсиялык укуктарын түзүү жумуш берүүчү мамлекеттин жарандарынын пенсиялык укуктары түзүлгөндөй эле шарттарда жана тартипте жүргүзүлөт, ал эми эмгекчилерге (үй-бүлө мүчөлөрүнө) пенсияны дайындоо жана төлөө укугун жүзөгө ашыруу жумуш берүүчү мамлекеттин жарандары үчүн болгон шарттарда эле ишке ашырылат.

Ошентип Макулдашууга ылайык эмгекчинин пенсиялык укуктары анын жарандыгы бар мамлекеттен башка мүчө мамлекетте (жумуш берүүчү мамлекетте) калыптануусу үчүн шарт болуп төмөнкүлөр саналат: иштеген адам ошол мүчө мамлекеттин мыйзамдарына ылайык эмгек иш-аракетин жүргүзүшү жана жумуш берүүчү мамлекеттин жарандары менен катар жалпы негизде анын пенсиялык фондуна милдеттүү взносторду төлөө боюнча анын мыйзамдарында белгиленген талаптарды аткаруу.

Соттун Чоң коллегиясы буга байланыштуу Келишимдин негизинде Бирликтин эл аралык кызматчыларына карата колдонулууга тийиш болгон пенсиялык укуктарды түзүү тартиби Макулдашуу менен белгиленген эмгекчилердин пенсиялык укуктарын түзүү тартибинен кескин айырмаланып турарын белгилейт.

Бирликтин эл аралык кызматчыларына карата атайын режим каралган, ага ылайык алардын Бирлик органы же органдары менен болгон укуктук мамилелерине байланыштуу пенсиялык укуктары Бирликтин органы жайгашкан мамлекеттин мыйзамдарына ылайык эмес, жараны болуп саналган мүчө мамлекеттин пенсиялык мыйзамдарына ылайык түзүлөт.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 44-пунктуна ылайык Комиссиянын Коллегия мүчөлөрүн, Соттун судьяларын, эл аралык кызматчылар болуп саналган кызмат адамдарын жана кызматкерлерди пенсиялык камсыз кылууга милдеттүү чегерүүлөр аталган адамдар жарандары болуп саналган мүчө мамлекеттердин пенсиялык фонддоруна Бирликтин бюджетинин каражаттарынын эсебинен тиешелүү мүчө мамлекеттин мыйзамдары менен белгиленген тартипте жана өлчөмдө эмгек акыдан кармабастан жүргүзүлөт. Комиссиянын Коллегия мүчөлөрүнө, Соттун судьяларына, кызмат адамдарына жана кызматкерлерге пенсия төлөө боюнча чыгымдарды алар жарандары болгон мүчө мамлекет тартат.

Макулдашуу Бирликтин эл аралык кызматчыларынын пенсиялык укуктарын түзүү менен байланышкан укуктук мамилелерге жайылтылбайт, алар Социалдык кепилдиктер жөнүндө жободо камтылган ченемдерди кошо алганда, Келишимдин атайын ченемдерине ылайык жөнгө салынат.

Жогоруда баяндалгандардын негизинде Соттун Чоң коллегиясы Бирликтин эл аралык кызматчылары турган өлкөдө аларда ушул Макулдашуу менен белгиленген пенсиялык укуктар жаралбайт жана алар Макулдашуунун маанисинде «эмгекчилер» деп эсептелиши мүмкүн эмес деген тыянакка келет.

Демек, Бирликке мүчө мамлекеттердин эмгекчилерин пенсиялык камсыз кылуу жөнүндө макулдашуу Бирликтин бир мүчө мамлекетинин жараны болуп саналган жана башка мүчө мамлекеттин аймагында эмгек ишмердүүлүгүн жүргүзгөн эл аралык кызматчыларга карата колдонулбайт.

15. Арыз ээсинин бешинчи суроосу Бирликтин туруктуу иштеген органдарында мурда эмгектенген кызмат адамдары жана кызматкерлер үчүн Статуттун 46-пунктунун алкагында эмгектик укуктук мамилелерге байланышкан Бирликтин укугунун жоболоруна түшүндүрмө берүү жөнүндө арыздар менен Сотко кайрылуу мүмкүнчүлүгүнө тиешелүү.

Келишимдин 2-беренесинин төртүнчү абзацына ылайык «кызмат адамдары» деп Комиссиянын департаменттеринин директорлору жана Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун орун басарлары, ошондой эле Соттун Катчылыгынын жетекчиси, Соттун Катчылыгынын жетекчисинин орун басарлары жана Соттун судьяларынын кеңешчилери кызмат ордуларына дайындалган мүчө мамлекеттердин жарандары түшүнүлөт; ошол эле берененин он төртүнчү абзацына ылайык «кызматкерлер» – бул Бирликтин туруктуу иштеген органдарында алар менен түзүлгөн эмгек келишимдеринин (контракттарынын) негизинде иштеген жана кызмат адамы болуп саналбаган мүчө мамлекеттердин жарандары.

Социалдык кепилдиктер жөнүндө жобонун 53 жана 54-пункттарында каралган социалдык кепилдиктер Бирликтин Комиссиясында жана Сотунда ээлеген кызматтарынан бошотулган адамдарга, башкача айтканда, мындай укуктарды ишке ашыруу учурунда Бирликтин органдары менен эмгектик мамилелерде болбой калган адамдарга да жайылтылаарын белгилөө зарыл. Мындан улам Келишимдин жоболорунда каралган эмгектик укуктук мамилелерге байланыштуу укуктар мындай адамдар Бирликтин туруктуу иштеген органдарында эмгек функцияларын аткарып жаткан учурда эле эмес, алар ээлеген кызматтарынан бошотулгандан кийин да ишке ашырыла берет.

Мындай тыянактар Соттун мурда иштелип чыккан позициясына да шайкеш келет, ага ылайык Келишимде белгиленген пенсиялык камсыз кылуу чөйрөсүндөгү социалдык кепилдиктер Бирликтин органынын кызмат адамы же кызматкери Бирликтин органы менен эмгектик укуктук мамилелерин токтоткондон кийинки мезгилге да жайылтылат. Бул Бирликтин органынын

кызматынан бошотулган кызматкердин Статуттун 46-пунктунун тартибинде түшүндүрмө берүү жөнүндө арыз менен Сотко кайрылуу укугун жокко чыгарбайт (Р-2/24 иш боюнча 2024-жылдын 28-мартындагы Консультативдик корутунду). Мындай арыздын кабыл алынуу маселеси ар бир конкреттүү учурда бардык жагдайлар эске алынып, арыз ээси уюмда иштеген мезгил менен укуктук байланышы негизделип, Статут менен Регламенттин талаптары так сакталуу менен Сот тарабынан чечилет.

Бул ыкма Бирликтин туруктуу иштеген органдарында мурда эмгектенген кызмат адамдарынын жана кызматкерлердин процесстик укуктук субъекттүүлүгүнө карата укуктук аныктыкты киргизет, алардын Сотко кайрылуу укугун чектебейт.

16. Жогоруда баяндалгандардын негизинде Соттун Чоң коллегиясы төмөнкүдөй түшүндүрмөлөрдү берет:

16.1. Бирликтин укугу Бирликтин органынын кызмат адамы же кызматкеринин иш стажын анын жараны болбогон мамлекетте мамлекеттик кызматчыларга (федералдык мамлекеттик жарандык кызматчыларга) пенсия дайындоо үчүн эсепке алуу мүмкүнчүлүгүн карабайт. Бирликтин туруктуу иштеген органынын эл аралык кызматчысынын иштеген мезгили анын жарандыгы бар мамлекеттин мамлекеттик (мамлекеттик жарандык) кызматтагы стажына киргизилет.

16.2. Макулдашуунун 7-беренесинин 2-пункту Россия Федерациясында федералдык мамлекеттик жарандык кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия алуу укугунун келип чыгышына зарыл болгон иш стажын эсептөө маселелерин камтыбайт.

16.3. Комиссиянын Коллегиясынын төрагасы же Соттун төрагасы Келишимдин Социалдык кепилдиктер жөнүндө тиркемесинде (анын ичинде 54-пункт) каралган Бирликтин эл аралык кызматчыларын пенсия менен камсыздоо жөнүндө ченемдердин негизинде жана Келишимге ылайык Россия Федерациясынын жарандары болуп саналган Бирликтин эл аралык кызматчыларына карата колдонулууга тийиш мамлекеттик жарандык кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо максатында Россия Федерациясынын мыйзамдары менен аныкталган шарттарда пенсиялык камсыз кылуу чөйрөсүндө мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу, ченемдик-укуктук жөнгө салуу боюнча функцияларды ишке ашырган аткаруу бийлигинин федералдык органынын жетекчисине Бирликтин эл аралык кызматчысына иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо жөнүндө сунуштама жөнөтөт.

Бул пунктчада каралган Бирликтин эл аралык кызматчыларына карата иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо тартибин колдонуу чөйрөсү Россиянын мыйзамдарында пенсиялардын мындай түрүн укуктук жөнгө салуу өзгөчөлүктөрү менен шартталган жана Россия Федерациясынын жараны болуп саналбаган Бирликтин эл аралык кызматчыларына жайылтылбайт.

16.4. Макулдашуу өз аракетин мамлекеттик кызматчыларга иштеген жылдары үчүн пенсия дайындоо бөлүгүндө бир мүчө мамлекеттин жараны болуп саналган жана өз функциясын башка мүчө мамлекеттин аймагында аткарган Бирликтин туруктуу иштеген органдарынын эл аралык кызматчыларына карата жайылтпайт.

16.5. Бирликтин туруктуу иштеген органдарындагы эмгек мамилелеринин токтотулушу Бирликтин мурда иштеген эл аралык кызматчыларына Статуттун 46-пунктунун алкагында Бирликтин укугунун жоболорун түшүндүрүү боюнча Сотко кайрылуу мүмкүнчүлүгүн жокко чыгарбайт. Сотто мындай түшүндүрмө берүү компетенциясынын болушу жөнүндө маселе ар бир конкреттүү учурда Сот тарабынан бардык жагдайларды, арыз ээсинин Бирликтин туруктуу иштеген органдарында иштеген мезгили менен укуктук байланышын негиздөөсүн эске алуу менен чечилет.

IV. Корутунду жоболор

Ушул Консультативдик корутундунун көчүрмөсү арыз ээсине жөнөтүлсүн.

Консультативдик корутунду Соттун расмий интернет-сайтына жайгаштырылсын.

Төрагалык кылуучу

А.А. Дронов

Судьялар:

Э.В. Айриян

Д.П. Александров

К.К. Джунушпаев

А.А. Забара

Е.Ж.. Исмаилов

М.Т. Кайыпов

А.Б. Кишкембаев

Н.В. Павлова

А.Г. Тунян